

גליון טו | פרשת בהר | תשפ"ב

איתא בשפת אמת בשם החידושי הרי"מ ז"ל של"ג בעומר מסוגל ליראת שמים, ואולי עפ"י דאיתא בגמ' ר"י בשם רשב"י אפילו לא קרא אדם אלא ק"ש שחרית וערבית קיים לא ימוש. ק"ש זה קבלת עומ"ש יראת שמים. ואולי זאת הבטחה ע"י קבלת עומ"ש יקבל עליו עול תורה אח"כ, והשבת קודם ל"ג בעומר מסייע לעודד כוחו של הצדיק הזה כדאיתא בספרים שבת קודם ההילולא... ואיתא בגמ' אמר רשב"י ח"ו שתשתבח תורה מיישראל, וזה כוחו של רשב"י שיחזיקו בני ישראל בתורה, וזה בימים אלו הכנה לקבלת התורה.

בית ישראל (אמור תשט"ו ד"ה ימי)

מזוסר
כליות

אמרים שנאמרו בעתות רצון

וְחִי אַחִיד עִמָּךְ (כה, לו). אִיתָא בְּגַמ' (ב"מ סב, א) שְׁנִים שְׁהוּ מְהֻלְכִין בְּדוּךְ וְכו' עַד שָׁבָא רַע"ק וְלִמַּד וְכו' חֵייד קוֹדֵמִין לַחֲיִי חֲבִיד וְכו' עִי"ש. רַבִּינוּ הַבֵּית יִשְׂרָאֵל ז"ל אָמַר, שֶׁהַכֹּל הַזֶּה שֶׁל חֵייד קוֹדֵמִין, שְׂדִיד וְקִיִּים רַק בְּטוֹעַ לְגַשְׁמִיּוֹת, אֲבָל כְּשֶׁנוּעַ לִיהָדוֹת וְרוּחָנִיּוֹת שֶׁל הַזּוּלָּת אִמֵּין חֵייד קוֹדֵמִין בָּלָל.

ליקוטי יהודה החדש (בפרשתנו)

וְכִי יִמּוֹךְ אֶחָיִךְ וּמָטָה יָדוֹ עִמָּךְ וְהִחֲזַקְתָּ בּוֹ (כה, לה) בַּמִּדְרָשׁ הֵבִיאוּ בְּכָאן אֶת הַכְּתוּב (תהלים מא, ב) 'אֲשֶׁרִי מִשְׁכִּיל אֶל דָּל'.

מדון הבית ישראל וצ"ל היה 'משכיל אל דל' בצורה מופלגת. מעגשה היה בימי המצור בשנת תש"ח בירושלים, אותה תקופה חילקו לאוכלוסייה מים במשורה מן הבורות שבחצרות הבתים, תמורת תשלום. גם בחצר ישיבת 'שפת אמת' נפצי בר מי-גשמים ומתוכו שיאבו את המים עבור היחידים שהשתלשכטו בגני צימרים.

והנה יום אחד הגיע אל המקום איש ירושלמי מכובד, שהיה מוכר לכולם כנגיד, ויבקש לשאוב מים מן הבור חנים עבור בני משפחתו.

העיד לו בחור אחד מהפליטים, כי המים נועדו עבור בחורי הישיבה בלבד, הכמות בצמצום, לא שעה האיש לדבריו והמשיך לשאוב. כאשר ניסה הבחור לעקב בעדו, זינק לעברו האיש המכובד ונשכו באצבעו.

הלך מישוהו וסיפר את המאורע באזני ה"בית ישראל". הוא נזדעזע.
לצדו שהה באותו רגע אחד מאנשיו, וישאלהו: "שמעת מה שסיפרו
כאן?"

"שמעתי" ענה הלה. מיד אמר לו: **"אתה שמעת שמיעה אחת ואני שתיים... הלא אין אדם נתפס על צערך... אם יהודי חשוב כמות מכות רגליו הנה, כדי לחסוך כמה פרוטות, משמע שאין לו מאומה והגיע עד פת לחם..."**

לאחר- מכן הזדרז ושלח בידו סל מלא מצרכי מזון להביא אל בית האישי בדחיפות, בהוסיפו: "אם יאות לקבל ממך את המשלוח, מוטב, ותביא עמך בחזרה את הסל... אך גם במידה ויסרב לקחת, תשאיר את הסל עם המצרכים אצל הדלת, ותשוב..."

לאחר בירור קצר נדע אה"כ שאותו איש ומשפחתו סבלו מחסור
נרא, והמשלוח הזה קלע אל המטרה.

יגדיל תורה (בפרשתנו)

במשנתו של רבינו

וְחִי אַחִיר עִמָּךְ (כה, לו).

איתא בשפת צדיק מדורי ר' מנדלי: א' בגמ' (ב"מ סב.) שנים שהיו מהלכין בדרך, וביד אחד מהן קיתון של מים אם שותין שניהם, שניהם מתיים, ואם שותה אחד מהן, מגיע לישוב, דדש בן פטורא מוטב שישתו שניהם וימותו ואל יראה אחד מהם במיתתו של חבירו. עד שבא רבי עקיבא ולימד וחי אחך עמך חיין קודמים לחיי חבירך.

והסתפק זקני מו"ר (החידושי הרי"מ) ז"ל איך יעשה אם ג' אנשים מהלכים במדבר, וביד אחד קיתון של מים והוא אינו צריך לו, וברשותו ליתן לאחד עד שיגיע ליישוב, ואם יתן לשניהם ימותו שניהם, נראה שמחויב ליתן לשניהם, כי לא שייך כאן הטעם של "חייך קודמין".

מכתבי החסידים (יוש"ק בחקותי תשכ"ח)

מאוצר כתביו ומכתביו

ואיש כי לא יהיה לו גאל והשיגה ידו (כה, כו)

... העיקר אבקש לשים עין עליו בענין היהדות, ובזה כל נפש מישדאל יכול לחזור בו ולומר לירושת אבותי אני חוזר, גם עליך כוונתי כי יודע אנכי שלעמים יש לך זמנים טובים, ונצרך לדאות שישאר מה מזה...

מכתב יד קדשו באגרת לפליט (מגניז' י. י. שנהג בנו טובת עין ושלח לו חומרים רבים וכן מראי מקומות והפניות שישוּבצו בע"ה בגליונות הבאים)

[illegible]

דבר בעתו

ל"ג בעומר

הבית ישראל בציון הרשב"י במירון עם מקורבו הרה"ח רבי בונם לוי ז"ל ויבדלח"ט הרה"ח רבי משה אושרי שי' חתן בעל עטרת משה ממאקווא

בבוקרו של יום ל"ג בעומר תשל"ג, עבר הרבי [הרה"ק רבי יוחנן] משאלנא זי"ע בסמיכות לביהמ"ד דגור ברח' מלכי ישראל, כשפניו מועדות מידונה לציון הרשב"י. כ"ק האדמו"ר מגור בעל ה'בית ישראל' זי"ע שעמד בפתח השער של ביתו, נשען על הסורגים והביט לרחוב. כשעבר הרבי בסמוך, קרא אליו ה'בית ישראל' ממקום שהותו למעלה ואמר: "טאלנעד רבי! אתם נוסעים למירון, העתירו בעד כל קהל עדת ישראל".

בענותו התחייך הרבי, כאומר קטונתי ומה אני שאתפלל בעבור כל הקהל. הרבי מגור שהבין את מחשבת הענוה, פנה ואמר: "מה הרבי מטאלנא מחייך שם? צריכים את התפילות שלו עבור כלל ישראל! עת צרה היא ליעקב וממנו יושע". ולא נחה דעתו עד שקרא לאחד החסידים בצוותו עליו ללכת לרבינו ולבקש שיתפלל עבור כלל ישראל במירון, היות והעת צרה היא ליעקב.

לשנה אחרת כשפרצה מלחמת יום הכיפורים, תלה הרבי בדברים שאמר האדמו"ר מגור, באומרו שבטוח שעוד בל"ג בעומר דאשתקד, ראה ה'בית ישראל' את אשר עתיד להתרחש ובכל כוחו ניסה להמתיק הדינים ולהעתיך ישועה עבור כלל ישראל.

עולם החסידות (כסלו תש"ע עמ' 24)

על הצדיקים ועל החסידים

חסידים בני עליה והתקשרותם לרבינו זי"ע

הגאון רבי יעקב ניסן רוזנטל זצ"ל

אב"ד חיפה

י"ז אייר תש"ע

עד שיוודא כי לא חסרה לידה אחת. באחת הפעמים כאשר מנה את הכסף, מצא כי קיבל רק תשע מאות לירות. משהרים את עיניו בתמיהה הושיט לו הרבי שטר נוסף ואמר לו בבת שחוק: "רציתי להראות לך כי בנוגע לממון של צדקה יש להיזהר מאוד ואין נכון לסמוך על איש"...

בנו של הרב רחנטל מספר שהתמיכה בכולל החלה במעשה שהיה, וכה סיפר: הבית ישראל היה בא בכל קיץ לחיפה, ותמיד הקפיד לבא לבקר את אבא, אבי ז"ל היה אז אברך ופתח את הכולל, מעולם לא חזר לו צ'ק מלבד פעם אחת. בדיוק באותו שבוע הגיע הבית ישראל, ואבא מיהר למקום שבו שהה האדמו"ר איך שאבא נכנס אומר לו הרבי צ'קים חוזרים, אסור שזה יקרה, לאחר הגעדות התנצל אבא ונפרד לשלום, כאשר טיפס במדרגות אל ביתו הוא רואה בפתח אברך גורא שלא הכיר עם סכום כסף של אלף לירות, אבא מיהר על עקבותיו ודין בחזרה לומר יישר כח לבית ישראל. "סתם לתת מנה ליהודי זו לא חכמה את זה כל אחד יכול לעשות" - אמר לו הרבי בחיוך.

בית ישראל להבה (עמ' שעא ואילך)

הבית ישראל מלווה בגר"י רחנטל עולה לביתו לשמחת שבע ברכות לבתו

הגאון רבי יעקב ניסן רחנטל נולד בירושלים לאביו רבי אברהם דוד רבה של שכונת שערי חסד. ולמד תורה מפי הגאונים רבי יעקב משה חורל"פ, רבי איסר זלמן מלצר ומדן החזון איש והרב מברסק זצ"ל

קשר מיוחד היה לו עם רבינו הבית ישראל, ומדי שנה בשנה בחודשי הקיץ כשבא מרן הבית ישראל לחיפה, היה עולה אליו כסדר. כמה פעמים אמר לו רבינו זצ"ל, שהוא מכיר לו טובה שהוא פתח את הכולל הראשון בחיפה. כמו כן תמך רבינו בכולל מידי שנה בשנה וכדלהלן.

כה סיפר הגאון רבי יעקב ניסן רחנטל זצ"ל אב"ד חיפה, כי במשך שנים היה מחזיק כולל אברכים כשהוא מעביר להם מילגה נאותה מדי חודש בחודשו. אחד מאלו שהיו תורמים לכולל שלו בקביעות היה רבינו ה'בית ישראל' זי"ע, שאחת לשנה בהיותו בחיפה מבקר היה בביתו ומעביר לו סכום של אלף לירות טבין ותקילין, תוך שהוא מציין בפניו את הערכתו הגדולה על שהקים את הכולל הראשון בחיפה.

תמיד היה הרבי דורש ממנו כי יספור את הכסף וממתין היה בסבלות

עמך ישראל

תגובות, הארות והערות מהקוראים שי'

לכבוד מערכת הגליון המצויין תפארת ישראל.

חן חן לכם על הכנסת מכתבי משבוע שעבר, אכן כאן בטבריה ולפי מה ששמעתי בעוד מקומות פועלכם החשוב מכה הדים וכולם מתלהבים מהיוזמה הנפלאה ליזכור הרבים בתורתו ומשנתו של האי צדיק וקדוש זי"ע שלמרחב הצער לא הותיר אחריו צאצאים ויהיו הדברים לזכרו וימליץ יושר על כל ההולכים בדרכו.

ועל של עתה באת, בקשר לכתב די קודשו של הבית ישראל זצ"ל הנוגע להתייחסות אביו הרא"מ זצ"ל לקראת הקמת המדינה, ובו הוא מזכיר שהדברים שאמר אביו לפרסם בשמו "נפרסמו גם בעיתונים".

אז שוב לא התעצלתי ופשפשתי בארכיוני העבר ומצאתי את הדברים שפורסמו בזמנו, והדברים עצומים ומחזקים עד מאד. רצוף בזה, צילום גליון "שערים" מיום חמישי פרשת תרומה תש"ח, ב' אדר א' (כמה ימים לפני תאריך מכתב רבינו זצ"ל).

בברכת אשריכם בני ישראל,

דידכם ד.ש. טבריה יע"א

